UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.D. Iacobi Marchantii Vitis Florigera

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

4. Tu quæ genuisti natura mirante tuum, &c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-56381

Visual Library

noſter, & opera manuũ tuarũ omnes nos. Ne vltra me mineris iniquitatis noſtræ, ecce reſpice, populus tuus õnes nos. Tu alliſiſti nos in manu iniquitatis noſtræ, quia nõ erat qui invocaret nomẽ tuum; & cõſurgeret & teneret te. Sed nunc ne iraſcaris ſatis. Hæc eſt vox populi ad Deum revertẽtis apud Iſaiam Prophetam & reſurgentis ac reſpirantis ad gratiam divinam.

Clamandum ergo ad B. V.

Clamemus ergo & nos ad Dominũ & Patrem noſtrum, ad Dominam & Matrẽ noſtram, quæ ſuſcipit impulſos & everſos, erigitque eliſos, aut ſupponit manum ſuam, ne cadentes collidantur, cuius manus auxiliaris nobis neceſſaria eſt; vt non collidamur, aut vt colliſi redintegremur, & reſurgamus. Sic redintigravit Mariam Ægyptiacam, Theophilum, & alios innumeros, & ſtare fecit fortiter poſt lapſum. Certè ſæpius caderemus, collideremur, periremus, niſi ipſa benignitate ſua ſuccurreret; & ſupponeret manum ſuam; impedit enim ſua continua poſſeſſione ne abſorbeat nos profundum, & vigeat claudatq; ſuper nos puteus os ſuum. Dicamus itaque ei & Filio eius, quando peccatis aquis inundãtibus nos involutos cæleſtis gratia reſpicit, & reſurgere facit, illud. *Lapſa eſt in lacum vita mea in undauerunt aquæ ſuper caput meum, & dixit: Perii. Inuocaui tamen nomen tuum de lacu nouiſſimo, vocem meam audiſti, ne avertas aurem tuam à ſingultu meo & clamoribus.* Hæc eſt via animi ſurgere curantis, auxilium invocantis, gratiasque pro auxilio reddentis.

Thren, 3.

SECT. IV

TV QVÆ GENVISTI NATVRA MIRANTE TVVM SANCTVM GENITOREM.

Incarnatio Dei Miracul. maximũ. Mayron. ſer de Nativitate.

INcarnatio Filii Dei miraculũ eſt miraculum magis ſtupendũ (inquit Franc. Mayron. inſignis Doctor Theol) *quàm ipſa mundi creatio: quia magis diſtat homo à Deo, quàm homo à nihilo. homo enim eſt finitus, Deus infinitus. In Incarnatione autẽ Deus vnitur homini, in creatione verò homo vnitur nihilo, id eſt corpori creato ex nihilo.* Ideo myſterium illud antea a ſæculis abſconditum in Deo, & ipſis ignotum Angelicis ſpiritibus, cælo & terræ admirabile factum eſt, & ſtupendum. Hinc & Maria Virgo, quia electa eſt vt ad illud cooperaretur, à Sanctis Patribus vocatur *Officina & Abyſſus Miraculorum* quia ex illo ſummo Miraculo infinita miracula alia prodierunt, tanquam ex radice & fundamento, & totum Orbem admiratione & ſtupore affecerunt. De qua re ſic S. Bern. *Generationẽ iſtam quis enarrabit? Angelus annũciat, virtus obumbrat, ſuper venit ſpiritus, Virgo credit, Virgo parturit, Virgo permanet. Quis non miretur? Naſcitur Verbum infans & agnoſcitur lõgitudo breuis, latitudo anguſta, altitudo ſubdita, profunditas plana. Ibi agnoſcitur lux non lucens Verbum infans, aqua ſitiens, panis eſuriẽs.* Quapropter Scriptura dicit, quòd Verbum abbreviatum fecerit Dominus ſuper terrã, quia ſcilicet omnia myſteria antiqua, omnia Orbis prodigia, in hac Incarnatione & Nativitate conſummationem acceperunt & perfectionem. Ibi agnoſcitur Rubus incombuſtus Moyſis, Virga florẽs Aaronis Manna pluens Iſraelitis, Porta fulgens Ezechielis, Sol Ezechiæ retrogrediens. Vnde propter iſtud myſteriorum myſterium dicitur Deo per Sapientem: *Innova ſigna, & immuta mirabilia, vt agnoſcant, quia non eſt Deus, niſi tu, vt enarrent magnalia tua.* *Eccli. 36.*

In Nativ. myſteria omnia antiqua innovata.

Hæc natura miratur.

Hæc igitur omnia mirata eſt, & continuò miratur natura, & maximè quòd Virgo potuerit ſuum gignere Genitorẽ, & vtero continere immenſum ſuum Creatorem. Hoc eſt enim illud ſecretum & ſacratum Ænigma, quod videtur proponi à Propheta: *Homo & homo natus eſt in ea, & ipſe fundauit eam Altiſſimus.* Quaſi dicat, Homo verè homo, in ea natus eſt, & tamen ipſe eſt qui eam condidit & fundavit. Qui elegit, intelligat; ruminetque, admiretur, obſtupeſcat, quòd ille Homo qui ex Matre natus eſt, Matrem condidit & genuit. *Pſal. 86.*

Hoc ipſum eſt, quod ſæpe Eccleſia in ſuis Hymnis & Canticis admiratur, dum ſic canit:

O glorioſa Domina Excelſa ſuper ſidera:
Qui te creauit providè: Lactaſti ſacro vbere,

Notiſſimus & cantatiſſimus eſt & ille Hymnus, quem ſibi Carnotenſes Virginis priſci Alumni attribuunt:

Quem terra, pontus, æthera,
Colunt, adorant, prædicant,
Trinam regentem machinam
Clauſtrum Mariæ baiulat.
Beata Mater munere,
Cuius ſupernus Artifex,
Mundum pugillo continens,
Ventris ſub arca clauſus eſt:

Quæ quidẽ omnia nõ aliud dicunt, quam hoc ipſũ hâc Antiphonâ comprehenſũ: *Tu quæ genuiſti naturâ mirãte tuũ ſanctũ Genitorẽ.* Quomodò natura hoc admirata ſit, teſtantur tot prodigia in cœlo & terra, ac in omnibus elementis exorta in Nativitate Domini, ex Virgine ſuũ ſanctũ Genitorem gignente. De quibus paſſim agitur in Nativitate Domini ab interpretibus ſacri Textus Evangelici, vel Concionatoribus, eorumque nonnulla retulimus, cùm de Nativitate Domini egimus in Iubilo Natalitio, vbi omnes creaturas ad laudãdũ Deũ in hac Nativitate excitavimus, vel potius excitatas eſſe, & nos incitare oſtendimus. Etenim in Sole prodigia contigerunt: Aër inſolito lumine fulgidus fuit: Stella inſolita luce magis præluxit: Aqua è rupe Bethleẽ recenter erupit: Terra in Vineis Engaddi florẽ dedit. Et prope fontẽ Elizæi Roſæ natæ, etiã ſi ſiccæ poſt reſerventur, adhuc in die Nativitatis refloreſcere perhibentur. Ignis quoque tunc extinxiſſe dicitur vitio Sodomitico involutos. Sic natura nõ ſine cauſa miratur, dũ Creator & Genitor naturæ, ea quæ in natura ſunt, & ſupra naturam innouat, & omnia immutat, vt agnoſcatur in Magnalibus & Mirabilibus ſuis. Sic iterum hic repetendum: *Innova, Domine, ſigna immuta mirabilia.*

Oſtendit per partium enumerationem.

Ipſa Virgo admiratur Nativitatem Domini.

Hoc etiam hic addendum eſt, quòd & ipſamet Maria, à Deo electa, myſteriorum horum conſors & conſcia, admirata ſit quæ in ipſamet geſta

ſunt, Sic enim & de ipſa canimus: *Venter puellæ baiulat ſecreta quæ non nouerat.* Et Textus Evangelicus nos docet, quòd *Maria conferebat omnia verba hæc in corde ſuo:* ruminans ſcilicet, conferens, admirans, quæ ſentiebat, videbat, & audiebat. Et hoc non ſemel dicitur in Evangelio, quia Virgo erat ſilentij & admirationis, non multi verbi externi, aut locutionis, quamvis ſilentium eius ſublime & profundum, Myſterijs & Sacramentis plenum, in auribus Dei eſſet ſonorum. Dicamus ergo ei: Tu qui genuiſti, te ipſâ mirante, tuum ſanctum Genitorum. Sic enim eam introducit loquentem S. Baſilius Seleucus, Orat. de Incarnatione ad Ieſum recens natum. *Quid adgrediar? Te-ne lacte nutriam, an vero vt* Deum *colam? Tibi-ne maternum præſtabo obſequium, an ſicut ancilla cultum adorationis impendam? Te ne vt filium amplexu fovebo, an iugiter ſupplex invocabo? Tibi-ne lac porrigam, an thymiama offeram?*

Luc. 2.

Sic verò quaſi hærentem & cunctantem, ac in meditatione ſancta admirantem & ruminantem alloquitur S. Auguſt. *Lacta, lacta, ô Virgo Beata. Deum tuũ, Creatorem tuum. Præbe lambenti mamillã, vt pro te percutienti præbeat maxillam, Pane Angelorum refice vbere de cælo pleno Qui ſemen Abrahæ apprehendit, vult per omnia fratribus aſſimilari infaſciari, luctari, portari, in cunis reclinari Nihil ergo hæreas, hæc infima obſequia exhibe circa Deum infantem, noli ex humilitate te indignam cenſere, nec exiſtimes hæc illi indigna eſſe. Qui te elegit Genitricem, elegit gerulam & Nutricem.*

Maria ipſa lactauit Chriſtum & lapide Ribad. in feſt. Nat. Lap. in ca. 2. Lucæ.

Ex his elucescit, quòd Maria non ſolum naturâ mirante, ſed & ſeipſâ admirante, ſuum genuit, lactavit, portavit Genitorem. Nec inſipidè aliqui meditantur, quòd vbi Chriſtum vtero ſuo effudit, poſt adorationem internam, tria ei oſcula impertita fuerit cum genuflexione, & profundiſſima reverentia, vnum pedibus quaſi *Deo*, vnum manibus quaſi Domino, vnum faciei quaſi filio; quòdque mox pectori cum admiratione eum admovens, & vlnis ſtringens, cum iubilo dixerit: *Exoptatus ades Deus meus, Dominus meus, Filius meus.*

Quid in ea admiretur.

Sic admirabatur Maria, & adorabat Filium ſuum, in conſortio Angelorum Magnum, in conſortio animalium Parvulum. Admirabatur illum, cuius Magnitudinis non erat finis, & adorabat Parvum in faſcijs & cunis recludendum. Admirabatur & adorabat eum qui tribus digitis appendit molem terræ, qui Matris iam pendebat ab vbere. Adorabat & admirabatur eum qui librat montes & colles in ſtatera & pondere, & nihilominus librandus erat manu & brachijs ab imbelli Virgine. Admirabatur & adorabat replentem infantilibus lachrymis ſinum Matris, qui aquis replet ſinum Maris. Admirabatur & adorabat eum qui terribilis eſt ſuper omnes Deos; & abiectus ac vilis eſt inter hominum filios. Sic naturâ mirante ſuum gignens Genitorem, & quæ ſupra naturam ſunt intelligens, & admirans, tota in ſpiritu erat, & illi ſeadorando conſecrabat, ac in corde ſuo conferebat, & conſervabat omnia hæc cælo & terra totis ſæculis admiranda.

Conveniebat Mariam illud emblematicè dictum conſiderare & admirari:

Sum quod eram, nec eram quod ſum, nunc dicor vtrumque.

Hoc dicere poteſt eius Filius, qui natus manet quod erat, id eſt Deus, & fit quod anteà non erat, id eſt, Homo: & nunc dicitur vtrumque, id eſt, Homo & Deus. Id etiam dicere poteſt Maria, quæ eſt quod erat, id eſt, Virgo: & eſt quod non erat, id eſt Mater: & vtrumque eſt, Mater & Virgo.

VIRGO PRIVS AC POSTERIUS.

SECT. V.

HOc inter cætera admirabile fuit & ſtupendum toti Orbi & Naturæ, quòd Virgo generans manſit Virgo, ante partum, in partu, poſt partum. De qua re necdum adhuc intelligebatur illa Prophetia: *Ecce Dominus dabit vobis ſignum, Virgo concipiet, & pariet Filium, & vocabitur nomen eius Emmanuel.* Audite domus Iſrael ſignum vtique admirandum & ſtupendum. Audite omnes gentes toto Orbe diffuſæ. Audite ſapientes & rudes, audite hoc increduli hactenus inauditum; ſed credite omnibus ſæculis propalandum, & certò credendum. Ecce Virgo concipiet & pariet Filium, quaſi Lilium. Lilium erit ante partum, Lilium in partu, Lilium puritate refulgens admirandâ, etiam poſt partum Filium flos cãpi & Lilium convallium eſt: ſic eſt & Mater eius, quæ inviolata & intemerata eum patiens, ſemper Virgo permanebit, puritatis Lilio condecorata & coronata, Audite & admiramini, quia *ſicut ſidus radium, Virgo parit Filium res miranda. Neque ſidus radio, neque Virgo Filio fit corrupta.*

Deipara ante in & poſt partum Virgo Iſa. 4.

Tu ergo genuiſti, ô Maria, tuum ſanctum Genitorem. Virgo priùs ac poſteriùs, quia dicebat omnium Conditorem non partu conſueto, ſed mirando, in hunc Orbem venire novâ nativitate. Deum decebat talis nativitas, quâ nonniſi de Virgine naſceretur: congruebat talis & Virgini partus, vt non Pareret niſi Deum, inquit S. Bernardus. *Decebat quoque vt Caput noſtrũ inſigni miraculo de Virg. naſceretur, quo ſignificaret mẽbra ſua de Virg. Eccleſia ſecundùm ſpiritum naſcitura,* inquit S. Auguſtinus. Nec fas erat, vt per illius adventum corrũperetur integritas Matris, qui eã poterat ſervare & ſibi conſecrare: quique venerat noſtrã corruptionẽ ſanare. *Oportuit erga vt primam Genitricis integritatem naſcens incorruptio cuſtodiret & complacitum ſibi clauſtrum pudoris ſanctitatisque hoſpitiũ diviniSpiritus virtus infuſa ſervaret, quæ ſtatuerat deiecta erigere, confracta ſolidare,* ait eloquẽtiſſimus S. Leo. Denique Matrem ſuam voluit eſſe & permanere Virginem, vt virginitatem commendaret,

Sequ. de Natiuit. Chriſti.

Poſtquam

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN